

Laidiens: **11.08.2014., Nr. 156**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2014/156.2**

Ministru kabineta noteikumi Nr.433

Rīgā 2014.gada 5.augustā (prot. Nr.42 10.§)

Mediatoru sertifikācijas un atestācijas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Mediācijas likuma
20.panta ceturto daļu un 21.panta ceturto un sesto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā persona, kura vēlas kļūt par sertificētu mediatoru (turpmāk – kandidāts), piesakās mediatora sertifikācijas pārbaudījumam (turpmāk – sertifikācijas pārbaudījums);
 - 1.2. sertifikācijas pārbaudījuma saturu un norises kārtību;
 - 1.3. sertificēta mediatora atestācijas pārbaudījuma (turpmāk – atestācijas pārbaudījums) saturu un norises kārtību;
 - 1.4. mediatoru sertifikācijas un atestācijas komisijas darbības kārtību un kompetenci;
 - 1.5. sertifikācijas un atestācijas pārbaudījumu maksu;
 - 1.6. mediatora sertifikāta paraugu.
2. Sertifikācijas pārbaudījuma maksa ir 205 *euro*.
3. Atestācijas pārbaudījuma maksa ir 51 *euro*.
4. Sertifikācijas un atestācijas pārbaudījuma maksa iemaksājama Sertificētu mediatoru padomes (turpmāk – padome) kontā.
5. Padome ir atbildīga par sertifikācijas un atestācijas pārbaudījumu organizāciju, to tehnisko nodrošinājumu, kā arī sertifikācijas un atestācijas pārbaudījumu materiālu glabāšanu.
6. Sertifikācijas pārbaudījuma pirmās, otrās un trešās daļas testa un teorijas jautājumi, kā arī konkrētas konfliktsituācijas mediācijas procesa fāzes raksturojums kandidātiem pirms sertifikācijas pārbaudījuma nav pieejams.

II. Komisija

7. Sertifikācijas un atestācijas pārbaudījumus veic saskaņā ar Mediācijas likumu izveidota mediatoru sertifikācijas un atestācijas komisija (turpmāk – komisija).
8. Komisijas priekšsēdētājs vada komisijas sēdes un ir atbildīgs par sertifikācijas vai atestācijas pārbaudījuma norises gaitas un rezultātu noteikšanas atbilstību tiesību normu prasībām.
9. Komisijas sekretāra pienākumus pilda padomes norīkota persona.
10. Komisija ir lemttiesīga, ja komisijas darbā un lēmuma pieņemšanā piedalās ne mazāk kā četri komisijas locekļi, ieskaitot komisijas priekšsēdētāju.
11. Komisijas sēdes ir slēgtas. Tiesības iepazīties ar informāciju, kas saistīta ar kandidātu un sertificētu mediatoru novērtēšanas procesu, piešķir komisijas priekšsēdētājs ar rakstisku atļauju, ievērojot Informācijas atklātības likumā noteikto kārtību.
12. Komisijas loceklis nepiedalās kandidāta vai sertificēta mediatora vērtēšanā, ja attiecīgais kandidāts vai sertificēts mediators ir komisijas locekļa laulātais, komisijas locekļa vai viņa laulātā radnieks taisnā līnijā visās pakāpēs, sānu līnijā līdz ceturtajai pakāpei vai svainībā līdz trešajai pakāpei, kā arī ir komisijas locekļa vai viņa laulātā adoptētājs vai adoptētais, komisijas locekļa vai viņa laulātā aizgādībā vai aizgādībā. Komisijas loceklis nepiedalās vērtēšanā arī tad, ja komisijas loceklis ir personīgi vai mantiski tieši vai netieši ieinteresēts iznākumā vai ir citi apstākļi, kas rada pamatotas šaubas par viņa objektivitāti. Šādos gadījumos komisijas loceklis par minētajiem apstākļiem paziņo komisijai, un komisija pieņem lēmumu, ka attiecīgais komisijas loceklis nepiedalās konkrētā kandidāta vai sertificēta mediatora vērtēšanā.
13. Komisijas sēdes protokolē. Protokolā norāda sertifikācijas vai atestācijas pārbaudījuma norises vietu, laiku, komisijas sastāvu, komisijas apspriežu laiku un pieņemtos lēmumus, kandidātus, kuri kārto eksāmenu, vai sertificētus mediatorus, kuri kārto atestācijas pārbaudījumu, kā arī kandidātus un sertificētus mediatorus, kuri nav ieradušies, sertifikācijas pārbaudījuma otrās un trešās daļas variantu, mutiski uzdotos jautājumus, uz tiem sniegtās atbildes un pirmās, otrās un trešās daļas vērtējumu. Komisijas sēdes protokolu paraksta visi komisijas locekļi, kas piedalījušies vērtēšanā, un komisijas sekretārs.
14. Protokola oriģināleksemplāru un tā pielikumus padome glabā piecus gadus no sertifikācijas vai atestācijas pārbaudījuma norises dienas.

III. Mediatora sertifikācijas pārbaudījums, pārbaudījuma vērtēšanas kārtība un rezultātu paziņošana

15. Lai kandidāts nokārtotu sertifikācijas pārbaudījumu, pārbauda viņa zināšanas un prasmes šādās jomās:
 - 15.1. mediācijas teorētiskie pamati;
 - 15.2. konflikta analīzes un apstrādes veidi;
 - 15.3. metodes un paņēmieni mediācijā;
 - 15.4. mediatora ētika un mediācijas procesa principi;
 - 15.5. bērnu tiesību aizsardzība mediācijā.
16. Sertifikācijas pārbaudījumu padome rīko ne retāk kā reizi gadā. Informāciju par sertifikācijas pārbaudījuma rīkošanu un norises dienu padome ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms sertifikācijas pārbaudījuma norises dienas

izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un publicē padomes interneta vietnē, kā arī nosūta Tieslietu ministrijai.

17. Kandidāts ne vēlāk kā 30 dienas pēc sertifikācijas pārbaudījuma norises dienas izsludināšanas iesniedz padomei Mediācijas likuma 21. panta pirmajā daļā minēto iesniegumu un šādus dokumentus:

17.1. dzīvesgaitas aprakstu (CV *Europass* formā);

17.2. izglītību apliecinošu dokumentu kopijas;

17.3. dokumenta kopiju, kas apliecina valsts valodas prasmes augstākajā līmenī atbilstoši Valsts valodas likuma prasībām (ja vispārējās izglītības programma nav apgūta latviešu valodā);

17.4. apliecinājumu par mediatora apmācības kursa apguvi ne mazāk kā 30 akadēmisko stundu apmērā;

17.5. apliecinājumu, ka uz kandidātu neattiecas Mediācijas likuma 19. panta otrajā daļā minētie ierobežojumi;

17.6. dokumentu, kas apliecina sertifikācijas pārbaudījuma maksas samaksu.

18. Iesniegumam pievieno normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātas dokumentu kopijas un, ja nepieciešams, uzrāda šo dokumentu oriģinālus. Dokumentus iesniedz latviešu valodā vai pievienojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātu tulkojumu. Iesniegtos dokumentus kandidātam atpakaļ neizsniedz.

19. Padome izskata šo noteikumu 17. punktā minētos dokumentus un mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas rakstiski nosūta kandidātam paziņojumu par atļauju kārtot sertifikācijas pārbaudījumu vai atteikumu kārtot sertifikācijas pārbaudījumu.

20. Padome kandidātam atsaka sertifikācijas pārbaudījuma kārtošānu, ja kandidāts nav iesniedzis visus šo noteikumu 17. punktā minētos dokumentus, ir konstatēta neatbilstība Mediācijas likumā noteiktajām kandidātam izvirzītajām prasībām vai kandidāts ir nokavējis noteikto dokumentu iesniegšanas termiņu.

21. Šo noteikumu 20. punktā minēto atteikumu kandidāts mēneša laikā pēc atteikuma saņemšanas var apstrīdēt Tieslietu ministrijā.

22. Padome nosaka sertifikācijas pārbaudījuma vietu un laiku un vismaz septiņas darbdienu pirms sertifikācijas pārbaudījuma informē par to kandidātu, nosūtot rakstisku paziņojumu pa pastu uz kandidāta norādīto adresi un, ja iespējams, izmantojot arī citus saziņas līdzekļus.

23. Pirms sertifikācijas pārbaudījuma kandidāts uzrāda komisijas sekretāram personu apliecinošu dokumentu. Komisijas sekretārs reģistrē kandidāta vārdu, uzvārdu un personas kodu (ja personai nav personas koda, norāda dzimšanas datus) šo noteikumu 13. punktā minētajā protokolā.

24. Pirms sertifikācijas pārbaudījuma komisijas priekšsēdētājs informē kandidātus par sertifikācijas pārbaudījuma norises kārtību un komisijas sastāvu.

25. Ja kandidāts nokavē sertifikācijas pārbaudījuma sākumu, viņam ar komisijas priekšsēdētāja atļauju ir tiesības kārtot sertifikācijas pārbaudījumu, bet tā izpildes laiks netiek pagarināts, un tas tiek norādīts protokolā.

26. Ja kandidāts attaisnojošu iemeslu dēļ neierodas uz sertifikācijas pārbaudījumu, viņam ir tiesības kārtot to nākamajā padomes izsludinātajā sertifikācijas pārbaudījuma laikā. Sertifikācijas maksa atkārtoti nav jāmaksā. Par to, vai neierašanās iemesli ir atzīstami par attaisnojošiem, lemj padome. Padomes lēmumu kandidāts mēneša laikā pēc lēmuma paziņošanas var apstrīdēt Tieslietu ministrijā.

27. Ja iemesli, kuru dēļ kandidāts nav ieradies uz sertifikācijas pārbaudījumu, netiek atzīti par attaisnojošiem, sertifikācijas pārbaudījuma maksa netiek atmaksāta.

28. Sertifikācijas pārbaudījuma laikā tā norises telpā (turpmāk – pārbaudījuma telpa) drīkst atrasties tikai kandidāti, kuri kārto sertifikācijas pārbaudījumu, komisijas locekļi un komisijas sekretārs.

29. Sertifikācijas pārbaudījuma laikā kandidātam nav atļauts:

29.1. palīdzēt citiem kandidātiem vai sarunāties ar tiem;

29.2. lietot palīgmateriālus (piemēram, sakaru līdzekļus, piezīmju datorus, literatūru);

29.3. atstāt pārbaudījuma telpu bez komisijas priekšsēdētāja atļaujas.

30. Ja kandidāts neievēro šo noteikumu 29. punktā minētos noteikumus, komisijas priekšsēdētājs viņu brīdina un protokolā izdara atzīmi par izteikto brīdinājumu. Ja kandidāts pēc brīdinājuma saņemšanas pārkāpumu izdara atkārtoti, komisijas priekšsēdētājs izraida attiecīgo kandidātu no pārbaudījuma telpas. Šādā gadījumā komisija aizliedz kandidātam piedalīties sertifikācijas pārbaudījuma turpmākā kārtošanā un protokolā izdara atzīmi, ka sertifikācijas pārbaudījums nav nokārtots.

31. Sertifikācijas pārbaudījuma pirmās, otrās un trešās daļas norises laikā aizliegts patvaļīgi atstāt pārbaudījuma telpu. Izņēmuma gadījumā komisijas priekšsēdētājs atļauj iziet no pārbaudījuma telpas vienlaikus ne vairāk kā vienam kandidātam. Šādā gadījumā kandidāts savu rakstu darbu nodod komisijas priekšsēdētājam, un komisijas priekšsēdētājs uz tā atzīmē prombūtnes faktu un laiku. Kandidāta prombūtnes faktu un laiku atzīmē arī protokolā. Kandidātam pārbaudes uzdevumu izpildes laiks netiek pagarināts.

32. Sertifikācijas pārbaudījumam ir trīs daļas:

32.1. pirmajā daļā kandidāts sniedz rakstiskas atbildes uz 30 testa jautājumiem;

32.2. otrajā daļā kandidāts rakstiski sniedz atbildes uz diviem teorijas jautājumiem;

32.3. trešajā daļā izspēlē biļetē aprakstītas konkrētas konfliktsituācijas mediācijas procesa fāzi.

33. Komisija pirms katra sertifikācijas pārbaudījuma sagatavo un komisijas priekšsēdētājs apstiprina pārbaudījuma pirmās, otrās un trešās daļas saturu. Pārbaudījuma otrajai un trešajai daļai sagatavo ne mazāk kā trīs variantus (biļetes).

34. Sertifikācijas pārbaudījuma pirmajā daļā kandidāts vienas stundas laikā rakstiski atzīmē atbildes uz 30 testa jautājumiem. Pēc testa aizpildīšanas kandidāts iesniedz to komisijas priekšsēdētājam un atstāj pārbaudījuma telpu.

35. Pēc sertifikācijas pārbaudījuma pirmās daļas beigām komisijas priekšsēdētājs pasludina pārtraukumu. Pārtraukuma laikā komisija novērtē sertifikācijas pārbaudījuma pirmās daļas darbus. Pēc pārtraukuma komisijas priekšsēdētājs paziņo kandidātiem pirmās daļas rezultātus.

36. Sertifikācijas pārbaudījuma pirmā daļa ir nokārtota, ja kandidāts ir pareizi atbildējis vismaz uz 22 jautājumiem. Negatīva vērtējuma saņemšana sertifikācijas pārbaudījuma pirmajā daļā liedz kandidātam tiesības piedalīties sertifikācijas pārbaudījuma otrajā un trešajā daļā. Pirmās daļas rezultātu ieraksta protokolā.

37. Sertifikācijas pārbaudījuma otrajā daļā komisija aicina kandidātus, kuri nokārtojuši sertifikācijas pārbaudījuma pirmo daļu, pārbaudījuma telpā pa vienam alfabēta secībā pēc uzvārdiem, ja komisija nenosaka citu kārtību, un uzaicina izlozēt sertifikācijas pārbaudījuma otrās daļas biļeti ar diviem teorijas jautājumiem.

38. Sertifikācijas pārbaudījuma otrās daļas biļetes numuru kandidāts uzrāda komisijas priekšsēdētājam, un komisijas sekretārs to ieraksta protokolā.
39. Komisija nosaka, cik kandidātu sertifikācijas pārbaudījuma otrajā daļā vienlaikus drīkst atrasties pārbaudījuma telpā.
40. Sertifikācijas pārbaudījuma otrās daļas atbilžu sagatavošanai ir paredzēta viena stunda. Kandidāts var rakstiski sagatavotās atbildes nodot komisijai ātrāk.
41. Kandidāts pēc rakstisko atbilžu sagatavošanas nodod darbu komisijai un atstāj pārbaudījuma telpu. Pēc tam, kad visi kandidāti nodevuši rakstiski sagatavotās atbildes sertifikācijas pārbaudījuma otrajā daļā, komisijas priekšsēdētājs pasludina pārtraukumu. Pārtraukuma laikā komisija novērtē sertifikācijas pārbaudījuma otrās daļas darbus un ieraksta vērtējumu mediatora sertifikācijas pārbaudījuma vērtējuma lapā (1. pielikums).
42. Kandidāta zināšanas un prasmes sertifikācijas pārbaudījuma otrajā daļā komisijas loceklis vērtē 10 ballu sistēmā saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumā minētajiem vērtēšanas kritērijiem.
43. Sertifikācijas pārbaudījuma otrā daļa ir nokārtota, ja pēc visu komisijas locekļu (kas piedalās sertifikācijas pārbaudījuma vērtēšanā) piešķirto vērtējumu kopsummas izdalīšanas ar komisijas locekļu (kas piedalās sertifikācijas pārbaudījuma vērtēšanā) skaitu kandidāts ir saņēmis vismaz četras balles. Iegūto aritmētisko rezultātu, ja nepieciešams, noapaļo līdz veselam skaitlim (decimāldaļskaitli, kuram aiz komata ir cipars "5", noapaļo uz augšu). Ja kandidāts eksāmena otrajā daļā saņēmis vidējo vērtējumu, kas ir zemāks par četrām ballēm, viņam nav tiesību piedalīties sertifikācijas pārbaudījuma trešajā daļā.
44. Sertifikācijas pārbaudījuma otrās daļas rezultātus ieraksta protokolā, un komisijas priekšsēdētājs tos paziņo kandidātiem.
45. Sertifikācijas pārbaudījuma trešajā daļā komisija aicina kandidātus, kuri nokārtojuši sertifikācijas pārbaudījuma otro daļu, pārbaudījuma telpā pa vienam alfabēta secībā pēc uzvārdiem, ja komisija nenosaka citu kārtību, un uzaicina izlozēt sertifikācijas pārbaudījuma trešās daļas biļeti ar konfliktsituācijas aprakstu.
46. Sertifikācijas pārbaudījuma trešās daļas biļetes numuru kandidāts uzrāda komisijas priekšsēdētājam, un komisijas sekretārs to ieraksta protokolā.
47. Sertifikācijas pārbaudījuma trešajā daļā pārbaudījuma telpā drīkst atrasties komisijas locekļi, komisijas sekretārs, kandidāts un ne vairāk par trim komisijas pieaicinātām personām lomu izspēles nodrošināšanai. Pieaicināto personu vārdus, uzvārdus un personas kodus komisijas sekretārs ieraksta protokolā.
48. Sertifikācijas pārbaudījuma trešajā daļā izlozētās konfliktsituācijas izspēlei ir paredzētas ne vairāk kā 40 minūtes.
49. Pēc tam, kad novadīta mediācijas procesa fāzes izspēle konfliktsituācijas risināšanai, komisijas locekļiem ir tiesības uzdot jautājumus kandidātam, lai precizētu izspēlē izmantotās metodes un citus ar mediācijas procesa vadišanas prasmes novērtēšanu saistītus jautājumus.
50. Pēc tam, kad visi kandidāti veikuši mediācijas procesa fāzes izspēli sertifikācijas pārbaudījuma trešajā daļā, komisijas priekšsēdētājs pasludina pārtraukumu. Pārtraukuma laikā komisija novērtē kandidātu sniegumu sertifikācijas pārbaudījuma trešajā daļā un ieraksta vērtējumu mediatora sertifikācijas pārbaudījuma vērtējuma lapā (1. pielikums).